

లేదు. నేనే కాదన్నాను. నేను వైద్యం చెప్పినట్లు అంటే కూడా అంత క్లౌజు మరణి చేసుకోవటం అసంభవం అనిపించింది. అమ్మ, వాళ్లు బలవంత పెట్టలేదు. ఆ విషయం అంతటితో ముగిసి పోయింది.

“మమ్మల్ని మీ అత్తయ్యగారు ఏమనువ్వారు.” దివ్యగా చెబుతున్న ఆ కంటం ఎవరిదా అది తం తప్పి మూకాను. వద్దెవరిది లోపు వయసు ఉండవచ్చు. బట్టుకున్న పొదా నాయిల్ వీర, మళ్ళీ వేసుకున్న చొక్కరం పూసల దండ బిడరికాన్ని చూపిస్తున్నాయి.

“వచ్చా?” అన్నాను.
“అవును” అంటూ మెల్లగా ముందుకు వదిలింది.

నేను లోపలికి వెళ్ళేసరికి మనల పేర్లు కూతులు డ్రెస్ లో చేతిలో కొట్టిరి. బొంబాం పుచ్చుకొని పెళ్ళిపీటలను దాక తరి వెళ్ళబోతున్నది.

“వెళ్ళు క్షణం వదలకువచ్చేలే!” అంటూ తల్లి వేయి అందుకోని మంటలతో అడ్డం పెట్టింది.

నేను లేచి నమయం చూపి వా తర్చి ఎవరో అక్రమించుకున్నారు. నేనేదీ లేక మంటలం దగ్గరగా ఒక గుంజ కామికోని విజయం. ఇంకా నమ్మి లోపలికి రమ్మని కుంటు చేప్పికి యువతి అందరికీ వచ్చు, కుంకా అందిస్తూంది. అమె పొడవైన జక వంగి, తేమి పువ్వులల్లా జుబి కొడుకున్న పామిలా ఇటు, అటు పూగుతూంది. కోవలేదన ముక్కు, వచ్చుకున్నట్లు అందమైన కళ్ళు. అమె వచ్చని మేచి అప్పి తగ్గి నమ్మి నమలూరాయి.

ఇంతలో అత్తయ్య ‘సోమ్య! సోమ్య’ అని పిలవటంతో చేతిలో ఉన్న కుంకుమ తరిణులు ఎవరికో అందించి మంటలం దగ్గరకు వచ్చింది.

నేను సోమ్య, మనిషికి తగిన పేరు. అత్తయ్య దివ్యగా సోమ్యతో ఏదో చెప్పింది. అమె వెంటనే

“ఓ, ఓ! మోహన్! నా వాళ్లు రాలేదు. కాబట్టి ఆ కవి నీ నోద వడింది. అనలు వనలు కూర్చోబెట్టి బట్టలో తీసుకెళ్ళాలి. అదేమో ననేమీదా అంటూంది. సోనీ, సువ్వు బట్టవచ్చుకొని వచ్చిన వెళ్ళు” అంది అత్తయ్య.

“సీమిటి, బట్ట పుచ్చుకోని వచ్చిన వెళ్ళాలా? ఇంకా నయం, వనజా బట్టలోనే కూర్చో. వా నంగతి చూడవునామి” అంటూ పేర్ల పొందేనీ ముంజేతి వరకు మడిచాను.

“ఓ, ఓ, కావా! సీమీ ఆలలు. ననేమీ కూర్చోను. మళ్ళీ రాకపోతే చూసేయి.” పిల్లతో అమె ముహం మరింత ఎక్రబడింది.

చివరికి వనజ వచ్చిన బట్ట పుచ్చుకోని నడక తప్పలేదు.

“సీమీమ్మా! పూరంలా మట్టగంపు గానీ, ఈ కాస్త దూరానికి బాతోడు కావని వచ్చిందా?” అన్నాను దివ్యగా.

-కల్యాణీ సోమరాజ్-

అందర్నీ పుల్లగా తప్పించుకుంటూ మెరుపుతీగలా లోపలికి దూకుతుపోయింది. వది విమిషిలో ఒక పెద్ద ప్రేలో మధునర్కణ అమరుకొని వచ్చి అత్తయ్య చేతి కందించింది. ఇంత యువుగా అప్పి వసుంకో తిమ్మలూచూస్తే జలోకా మాతాత్మ్య వైపు బంధువులేమో అనిపించింది. అత్తయ్యకి వాని తలపినంతగా వా కుటుంబం, పెదదాపుగారి కుటుంబం తప్పింది దగ్గర వాళ్ళెవరూ లేర అనుకున్నాను.

ఆ రాత్రి మగ పెళ్ళివారికి, పూళ్ళో తెలిపిన వాళ్ళుట బోంబాయి ఏర్పాలు చేశారు దాదామీద. దాని నంగతి దగ్గర ఉంది చూడమని వాని చెప్పింది అత్తయ్య. నేను తీరుచిది మేకొని వెళ్ళే సరికి కుర్చీలు, బల్లలు చేసేవేయటం అంటు పోయింది. సోమ్య, వది కొంతకుంది అమ్మాయిలు

వెళ్ళు మే, గామలు పెడుతున్నారు. ప్రాదుటి నుంచి అందరి వాళ్ళూ ‘సోమ్య!’ క్షణం విక్రంతి తీసుకోకుండా, బొంగరంలా తిరుగుతూ అప్పి మనలా వానే అంటూ తల్పించుకుని మేమిస్తు అ పిల్లని చూస్తూంటే మనో అనుభవకలారలా ఉండనిపించింది. ఇంత వది చేసినా, మోహన్ అతలుగావి, ఏరాకుగావి కనిపించలేదు. అదే ఏరూ నవ్వు.

“వాళ్లు ఏదైతా వది చెప్పండి!” అన్నాను మొహమాటంగా.

“పూవారేరండి. మేము తేపెయ్యగలం. కాకా లంటి కర్షణి రండి” అంటూ అమ్మాయిలంతా ముక్తకంటంతో నమ్మి ఏ మనికోకి రావచ్చుకుండా చేశారు మొత్తానికి.

రిన్నెన్ అంటు మేమంతా తోలవలు చేసి నరికి గడియారం వన్నెండు చూపింది. ఎక్కడో ఒకచోట ఇంక మేను వాళ్ళకపోతే లాభం లేదు అని బంటూ తంజడ తీసుకోని బయలుదేరాను. ఇంతలో అత్తయ్య వచ్చి, “మోహన్! వదుకోకోళ్ళున్నావా? నిన్ను ఇబ్బంది పెట్టక తప్పటం లేదు. కాస్త సోమ్య ఇంటవరకు వెళ్ళి దీగెట్టి లాగనా? నీం, బట్టి తి వెళ్ళటానికి భయపడతూంది!” అంది.

“సోనీ, ఈ రాత్రికి ఇక్కడే వదుకోవాలి.”

“వచ్చాను— వాళ్ళు ఏమీ తిడుతుందని వాని భయం. సోమ్య!” అంటూ పిలిచింది.

పైటకొంగు బుజాబ ముట్టూ ముక్కలి బయటికి వచ్చింది.

“వరే, రండి” అంటూ అతిమూ బయలు దేరదీశాను.

రెండు కండులు దాటి వెళ్ళాలి అని ముందరే సోమ్య చెప్పటంతో నేను ముందర గజ గజ అడుగులు వేశాను. మిథ్యలో కొంచెం అగి వెనక్కి తిరిగి చూస్తే సోమ్య అయావనదుతూ ఇంటి పింఱు వరుగులాంటి నడకలో నమ్మి చేరుకోవాలని ప్రయత్నిస్తూంది. అప్పటికేగని నేను ఎంత త్వరగా నడుస్తున్నాదీ అర్థం కాలేదు.

“సోనీ! నేను చాలా ప్సీడ్ గా నడిచానులా ఉంది.”

“పూవారేరు రండి!” అంది మారుస్తూ క్షి.

“వనజ మీకు ప్రేంకా!” అన్నాను, ఆ ఇంటితో అమెబుగల వంబంభం రెడనుకుందామని.

“కాదు.”

“అత్తయ్య వాళ్ళతో బంధుత్వం ఉందా?”

“లేదు.”

ఆ తరవాత ఇంతే అడగి అతిమిటి తి విషయం రాబట్టగలంలే అని మిథ్యగానే నడిచాను.

“వీరూ వారా ప్రేమ ఇవ్వాను. వాళ్ళిగాణి రమ్మవ్వాను. ఎందుకో రాలేదు” అంది దివ్యగా.

“మీ రీ రాత్రి అక్కడే ఉండవలసింది. ఇంకా వచ్చి మాత్రం ఏం చేస్తారు? వదుకోవటమేగా!”

“...” అమె ఏమీ మాట్లాడలేదు. అమె ముహం వలచివనం అయినట్లు ఆ ప్రేక్షితే శైల్లు కాంతిలో మేని గుమించాను.

“వాళ్ళుగారు ఏం చేస్తుంటారు?”

ప్రెమికలోని వర్షన్ ద్వారా సెయింట్ క్రొయ్కోలోని ప్రెడరిక్ స్టేడ్ స్టేడియంలో 1974 ఆగస్టు 26 వ తేదీ రాత్రి వినిమిది గంటలకు ఆట జోరుగా సాగుతుంది. స్టేడియంలో లైట్లు ప్రకాశవంతంగా వెలుగుతున్నాయి. ఇంతలో అనేక తాబేలు పిల్లలు అక్కడికి చేరుకోవడంతో అంతా ఆశ్చర్య చకితులయ్యారు. ఇవి 34 మూలల్ని వెడల్పును వృక్షకోటి మొలిచిన సముద్రపు బీచ్ దాటి, దానికి ఆనుకొని ఉన్న 23 మూలల్ని వెడల్పును రోడ్డును దాటి స్టేడియంలోకి ప్రవేశించాయి. తొమ్మిది తాబేలు పిల్లలు సముద్రంలోంచి వచ్చినవారు కాగా, వాటిలో వందలకు రోడ్డుమీద నడిచే వాహనాల కింద పడి మరణించాయి. మిగిలినవి మాత్రం స్టేడియం చేరాయిని ప్రెడరిక్ స్టేడ్ లో సిడ్ అండ్ స్ట్రెట్ లైన్ బ్యారోకు చెందిన రిచర్డ్ ఫిలి బాసియస్ తెలియజేశారు.

తాబేలు మూడు రకాలుగా విభజింపబడ్డాయి. అవి జలాంతర్గామి తాబేలు, వేల తాబేలు, నీటి తాబేలు. జలాంతర్గామి తాబేలుమీద, వాటి ప్రవర సమీప విక్కువగా ప్రయోగాలు జరిగాయి.

తాబేలు తిన్నగా నీటిలోకి ఎలా వెళ్ళగలగా తూంది అన్న దానిపై శాస్త్రజ్ఞులు అనేక ప్రయోగాలు చేశారు. చూడబంద్యారా తాబేలు నీటి ఉనికిని ససిగట్టుగలవని తేల్చి చెప్పారు. జలాంతర్గామి తాబేలు కళ్ళకు గుడ్డలు కట్టి ఒడ్డున వదలివేయడం అవి నీటి ఉనికిని ఎంతమాత్రం ససిగట్టు లేకపోయినట్లు నిర్ధారించారు. మరి కొందరు శాస్త్రజ్ఞులు నీటిపైనుండి ఆకాశం రంగునుబట్టి అవి తమ గమనాన్ని మార్చు కుంటాయని తేల్చారు. సూర్యకాంతిగల వగటి వసుయంలో తాబేలు పిల్లను తెచ్చి ఒడ్డున నీటికి దూరంగా వదలివేస్తే, అది నీటి ఉనికిని గమనించటంలో విఫలం చెందింది. ఇందుకు కారణం—తాబేలు రాత్రులందు మాత్రమే నీటిపై నున్న ఆకాశాన్ని గుర్తించగలవని ప్రయోగాల్లో తేలింది. ఇందువల్లే ప్రెడరిక్ స్టేడ్ లో లైట్లు వెలిగించి ఉన్న స్టేడియంవైపు తాబేలు రాసాగాయి. ఫ్లిష్ లైట్లు, ఎలక్ట్రిక్ లైట్లు వంటి కృత్రిమ మైన వాటివల్ల జనించే కాంతిని చూసి తాబేలు ఒక సందర్భంలో ఎలాంటి ప్రవర్తనకు లోను కాలేదు. వ్యభావసద్దమైన కాంతిని, కృత్రిమమైన

“లారీ డ్రైవర్.”
 “మా రేం చదువుకోవటం లేదా?”
 “నైట్ వరకు చదివి మానేశాను.”
 “ఏం?”
 “ఇంట్లో సాగక.”
 ఉండి ఉండి కుక్కలు ఆరుస్తున్నాయి. దూరాన ఎక్కడో అరిచినా, ఆ శబ్దం విన్నప్పుడల్లా సౌమ్య వా ధగ్గరగా నడుస్తూంది. భయపడుతూంది కాబోలు అనుకున్నాను.
 “దయ్యాలన్నాయని నమ్ముతారా?” అన్నాను, సరదాకి.
 “అబ్బ! ఆ విషయాలు ఇప్పుడూ మాట్లాడ కండి.”
 “అంత భయం అయితే ఎలాగండి?”
 “అగండి. ఇదే మా ఇల్లు” అంటూ పక్కకు వెళ్ళిపోయింది. తలుపు తీసేవరకు ఉండి వెనక్కి తిరిగాను.

వేడివిళ్ళలోను, చల్లని నీళ్ళలోను ఉండగలిగే ఈ జలాంతర్గామి తాబేలు ఉష్ణోగ్రతగల ప్రాంతాలలో సైతం ఉండగలవు. జలాంతర్గామి తాబేలులో నీలం తాబేలు, హార్నబీల్ తాబేలు, డాగ్ హెడ్ తాబేలు, స్పెడ్జీ తాబేలు, లెదర్ బాక్ తాబేలు అవి అనేక రకాలున్నాయి. ఇవి నీటివడిన తర్వాత ఒడ్డుకు వచ్చి ఒక గుంటలో తమ గుడ్లను పెడతాయి. అలా ఒకోపొరి వంద గుడ్లను పెడుతుంది. పదిహేను రోజుల విరామంలో వాలుగు దఫాలుగా గుడ్లను పెడుతుంది. గుడ్లను పిల్లలుగా పొడగటానికి ఆరు వారాలనుంచి పద మూడు వారాలవరకు సమయం పడుతుంది. రాత్రివేళలండ్లు మాత్రమే గుడ్లమీద కూర్చోని పిల్లలుగా పొడుగుతుంది. వగటివేళల్లో ఎండకు భయపడినందువల్లే అవి రాత్రులందు మాత్రమే పిల్లలను పొడుగుతాయి. జలాంతర్గామి తాబేలు పిల్లలు తమ గూడు వదలగానే మొదట చిన్న చిన్న పుల్తాలుగా తిరిగి, ఆ వెనుక నీటిలోకి వెళ్ళిపోతాయి. వాటిని తెచ్చి ఒడ్డున వదిలినా, అవి పుల్తాకారంలోనే కలులుతాయి.

కాంతిని అవి తేలిగ్గా వసిగట్టుగలవని శాస్త్రజ్ఞులు నిర్ధారించారు. తాబేలుకు భూమ్యాకర్షణ శక్తి అధికంగా ఉన్నట్లు కూడా శాస్త్రజ్ఞుల పరిశోధనలో వెల్లడైంది. ఈ విషయంపై న్యూజెర్సీకి చెందిన జె. బర్నర్ అనేక పరిశోధనలు సాగించారు. ఇసుక ప్రాంతాలలో తాబేలును వదలితే, భూమి ప్రభావం వాటిపై ఎంతమాత్రం ఉండదని వెల్లడయింది. అయితే వాటిని ఎత్తుగా ఉన్న ఇసుక దిబ్బలమీద ఉంచితే, అవి కిందకు దిగి వచ్చాయి. లాస్ ఏంజెల్స్ కు చెందిన ఎమ్. సి. కొడ్వెల్, డి. కె. కొడ్వెల్ లు తాబేలు ఎత్తుకు సైతం ఎక్కగలుగుతాయని బుజువు పర్చారు. ఎంతో శ్రమపడి మాత్రమే అవి అలా ఎక్కగలుగుతాయని వారు నిరూపించారు. సముద్రపు అలల శబ్దం విని తాబేలు తమ గమనాన్ని మార్చు కుంటాయని నిర్ధారించారు. ఆ విధంగా కూడా ఇవి నీటిని చేరగలవని తేల్చి చెప్పారు.

ఆ రోజు ఉదయమే కానీ, టీవీ పూర్తి చేసుకొని, అప్పగింతలు ముగించుకొని చుగివెళ్ళి వారంతా వెళ్ళిపోయారు. చాలామంది బంధువులంతా రాత్రే వెళ్ళిపోయారు. నేటి కూడా ఆ సాయంకాలం గోదావరికి పోదాం అని విశ్చయించు కున్నాను. ఆ విషయమే అత్తయ్యతోను, నూమయ్యతోను చెప్పాను. ఇద్దరూ ఒక్కగా వొక్క కూతుర్ని వరులు ధారపోసిన బాధలో గంభీరంగా ఉన్నారు. అత్తయ్య మాటి మాటికి ముక్కు చీదుతూ, వనజ కబుర్లు చెబుతూ గుండె గట్టవరుచుకోవాలని చూస్తూంది.
 “రేపు సాయంకాలం వెళ్ళుములేరా! ఇప్పుడే వెళ్ళకపోతేనే?” అంటూ బేలగా అర్థించింది. నూమయ్య ఆ మాటకే వరాను ఇచ్చాడు. మొత్తానికి వా ప్రయాణం ఆ రోజుకే ఆగిపోయింది.

వెళ్ళి వాడావిడి లేకపోవడంతో అందరికీ కాళ్ళు వొప్పులు, ఒళ్ళు వొప్పులు బయట వడాయి. ఎక్కడ వాళ్ళు అక్కడ ‘వొప్పకట్టల్లా’ జారగల బడ్డారు. ‘నే నలా తిరిగి వస్తాను’ అని చెప్పి, బయట వడ్డాను. అలాగే స్నేహనీతి వెళ్ళి చురునాటికి టెల్ఫోన్లు బుక్ చేసుకుని, మిట్ట మధ్యవూం ఇంటికి చేరాను. అందరూ ఎవరి దోవను వాళ్ళు నిద్రలో పడ్డారు. సౌమ్య నున్న మూసిందిలా ఉంది— గతి గతి పీట వాల్చి వడ్డన చేసింది.
 “మీరుకూడా వెళ్ళి రెస్ట్ తీసుకోవలసింది.”
 “ఇది వాకు శ్రమమీదా కాదు.”
 “రాజమండ్రి ఎలా ఉంటుందా అని చూసి వచ్చాను.”
 “వచ్చిందా?”
 “లేదు. ఇరుకు నందులు, తిరు తెన్ను లేని ఇళ్ళు. మ్యూసిసిపాలిటీ బొత్తిగా పని చేయలేదులా ఉంది.”
 సౌమ్య చాలా విశభాషణి ఏమో, నే నేం మాట్లాడినా చాలా తక్కువ సమాధానం ఇచ్చింది. సాయంకాలం. నేను నిద్ర లేచేసరికి సౌమ్య ఆ ఇంటి తిరుగి మార్చివేసింది. అంతకు ముందూ గుడ్డులు గుడ్డులుగా ఉన్న బట్టలు అందరినా కుదత

- అటూరి శరత్ బాబు

పెట్టుబడి అలమరల్లో దాక్కున్నాయి. వెళ్లా వెదురుగా ఉప్పుగంపలు, సామాన్లు ఏ మారుమూల జారుకున్నాయో జాడ తెలియదు. సొమ్మ చేతిలో మంత్రదండం ఉండేమో! మొహం కడుక్కువి వచ్చేసరికి అత్తయ్య వేడి వేడి కాఫీ అందించింది. అది అందుకుని వంపలోకి వచ్చాను. సొమ్మ కొత్త సంపెంగలు మూల కడుతూంది.

“ఈ పూళ్ళే ఏం నచ్చకపోయినా, ఒక్కటి మాత్రం నచ్చింది” అన్నాను సొమ్మని ఉద్దేశిస్తూ.

“ఈ పూర్లెవో?” అంది నా వంక చూస్తూ.

“అవును, పూలే.” మునుసులో సొమ్మ మెడతూతుంది.

“అంతగా నచ్చితే మీరు వెళ్ళేట్టుడు తీసుకుని వెళ్ళండి.”

“ఇప్పుడేనా. . .”

“ఏటి కోసం మళ్ళీ వస్తారా?”

“తప్పేముంది నచ్చిన వాటికోసం ఆ మాత్రం కష్టపడతే?”

“మీరు కష్టపడి వచ్చినా, ఆ సేవ్ కావాలేమీ కౌరవం.”

“సొమ్మా!” అంటూ రోవలి నుంచి అత్తయ్య పిలిచటంతో అల్లుడున్న మాలబు అలాగే వదిలేసి రోవలికి వెళ్ళింది. సొమ్మ అక్షమాయకంగా నాకు బదులు చెప్పిందేమో కాని, విజంగా అలా బరిగితే సొమ్మ ఆనందిస్తుందా! ఏగిరి గంతు లేస్తుందేమో! వాళ్ళ తల్లి తండ్రులుకూడా బహుశా ఆనందంగా ఒప్పుకుంటారేమో? కాని, ఇది బరిగేవనా! సొమ్మకి అప్పి ఉన్నాయి, దదువు, బక్త్యం తప్పించి. అవి నన్ను వెళ్ళి చేసుకున్నాక లభిస్తాయి. నా ఆలోచనలు సొమ్మ చుట్టూ అల్లుడున్నాయి ఆ రోజుండా! మరునాడు సొమ్మ కనిపించలేదు ఇంట్లో!

అత్తయ్య కాఫీ దగ్గర కూర్చుని అందరికీ అందిస్తూంది.

“ఏం అత్తయ్యా, సొమ్మ రాలేదా?”

“లేదురా. నిన్నవే డబ్బు ఇచ్చి వంపామగా? ఇంకా రాదు.”

“డబ్బా! డబ్బు ఏమిటి?”

“మనింట్లో రెండు, మూడు రోజుల నుంచి పని చేయలే? అందుకుని, పాపం! కష్టం అంతా దీనిది, అనుభవం దాని పేర్చింది.”

అత్తయ్య చెబుతున్న ఉక్కొక్క విషయం వాలో కుతూహలాన్ని లేపింది.

“పాపం! సొమ్మ చాలా మంచిదిలా ఉంది. మనకి బాగావాలే చేసింది” అన్నాను. సంభాషణ అంతటితో అగిపోతే నాకు సొమ్మ గురించి తెలుసుకునే ఆవకాశం మరి కలిగింది.

“మనకే ఏమిటిలే, ఈపేటలో ఎక్కడ కే అవసరం వచ్చినా సొమ్మ వచ్చి ఆడుకుంటూ ఉంటుంది. దానికి అందరం తృణమో, వణమో ఇస్తామనుకో!”

“బాగానే ఉంది. అంతకంటే ఎవరైతే ఆ అమ్మాయికి కాస్త చదువు చెప్పించి, ఉద్యోగం ఇప్పిస్తే మీ పేరు చెప్పుకుని ఆ అమ్మాయి పోయిగా బతుకు తుందిగా?” అన్నాను. ఎందుకో సొమ్మ లాంటి అమ్మాయి ఇలా ఇల్లల్లా తిరుగుతూ, పని చేసు కుంటూ జీవించటం దినటానికి తాదాగా ఉంది.

కొత్తగావంబులొద్దకి దిశారనిపెప్పావే. “ఇంట్లో” గారనివేరో

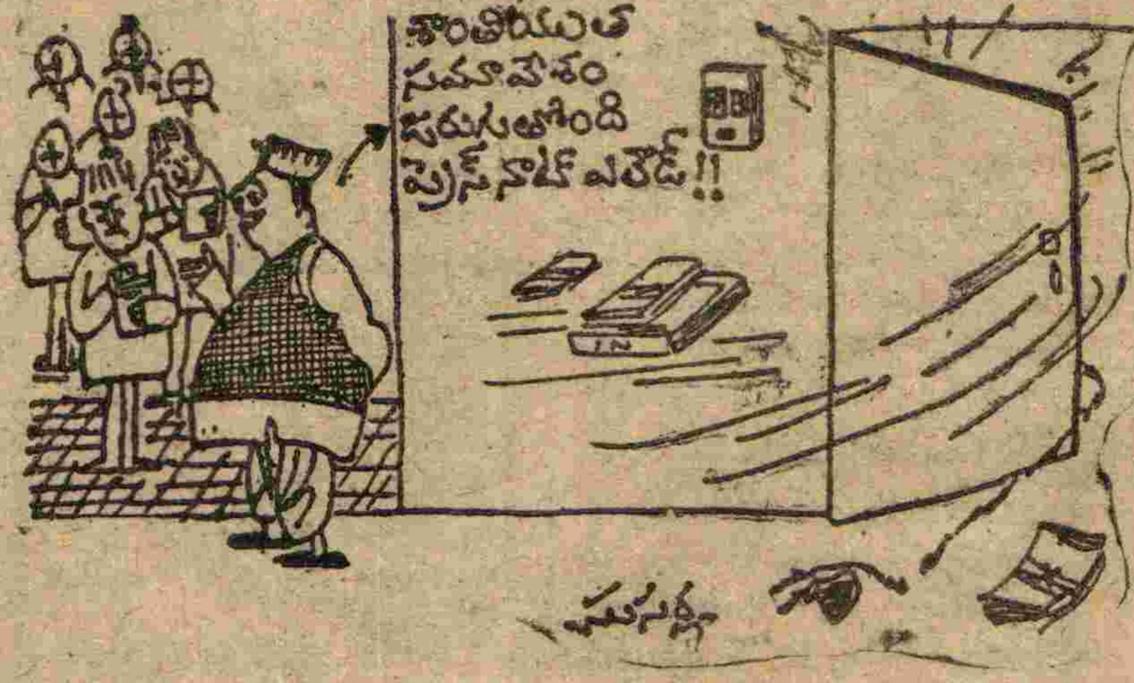
“పాపం! దాని నజతి తల్లి మదో లాక్చి. తల్లి దిష్టప్పుడే పోయింది. తండ్రి ఉన్నా లేని వాళ్ళలో జలే. వంపాదనలో మగం తాగుతూనే వరిపోతుంది. దానికి తోడు గంప వంపారం. సొమ్మే రెక్కల కష్టం మీద ఆ కుటుంబాన్ని ఆడుకుంటూ ఉంటుంది. ఇక చదువు ఎలా సాగుతుందిరా? దాని లెక్క అంతే!”

సొమ్మ గురించి ఇంక వివరాలి లేదు. ఒక అంత మై వ పూళ్ళి ముళ్ళి పొడలో చూసినా, మునుసు బాధ పడదు. కాని, అందమైన ఒక అమ్మాయి వెనుక ఇంత రియంకరమైన గాథ ఉంటుందంటే మునుసు ఆర్తమైంది. ఆమె దిరువప్పు వెనకాల అంత విషయం ఉందని పూహించలేక, ఆమాయా కంగా, న్యచ్చంగా కనిపించే ఆమె ఒక వంపారాన్ని ఆడుకోవటం కోసం విరంకరం శ్రమించటం చూస్తే అంతట ముందు ఆమె అంటే కలిగిన అకర్షణ, గౌరవంమరింతపెరిగాను. ఏమై వావరే, సొమ్మని వేసు వెళ్ళి చేసుకోగలిగితే చాలా. దీనికి అత్తయ్యని నవాయం చేయమని అడుగుదామనిపించినా, ‘వనజాని కాదని ఏం విశేషమందని ఆ సేవ ఇంటి పిల్లని వెళ్ళి చేసుకుంటున్నావ్?’ అని అత్తయ్య విలిదీస్తే వచూ దానం వెచ్చులనేమో కాని, వచూదాక వరవలేను.

ప్రయాణానికి ఇంకా రెండు గంటల వ్యవధి ఉంది. సొమ్మ విషయం అంతటితో అసంపూర్తిగా వదలాలని లేదు. నా మాట అమ్మో, వాళ్ళా కాదనరని విశ్వాసం ఉంది. ఇకసొమ్మ తల్లి తండ్రులు ఆనందంగా ఒప్పుకోవచ్చు. వివాహం ఇప్పుడే చేసుకోవాలని వేవేమీ కోరుకోవటం లేదు. సొమ్మలో బరిగితే చాలా. ఆమె కోసం జీవితాంతమై నా వేచి ఉండగలను.

సొమ్మ ఇల్లు ఆ రోజు ఏకైక్య చూసినా ఇంకా గుర్తు ఉంది. అత్తయ్యలో ఏమీ చెప్పటండానే వెళ్ళు లేసుకుని బయలుదేరాను. ఇల్లు తేలికగానే గుర్తు వచ్చాను. పడిపోవటానికి నీర్దంగా ఉన్న ఒక పూరిసాక. ముందర చూచు చుంగిపోయి తలతూ తాకుతూంది. వీధి తలుపు తీసే ఉంది. వాకిట్లో కుక్క మంచంలో కూర్చుని మట్టకాలున్నప్పాడు— సొమ్మ తండ్రి కావోట. వచ్చు చూస్తూనే అత్యర్థం వెలిబుచ్చాడు.

‘వచుస్కారం’ అంటూ వన్ను నేను పరివయం చేసుకున్నాను. అంతకముందు అలాటి గౌరవం ఎవరి నుండి స్వీకరించినట్లు లేదు. వెలవం బోతూ నా వంక చూసి, డబ్బుక్కువమంచం దిగి నింతున్నాడు. “ఎవరూ, వాళ్ళా, మీరు?”

88 అంజనేయ వచ్చిత వాతవృత్తి

“సోమ్య...”
 “సోమ్య కోసం వచ్చావా? అయితే నీలున్నా తుండండి. ఏ దేవా కోర్కె నీ ఆశించా?”
 “అబ్బో! ఆదేం కాదండీ. మీ లోనే మాట్లాడాలని అనిపిస్తోంది. నేను హైదరాబాద్ లో ఎమ్. డి. డి. ఎస్. కమ్యూనికేషన్లు. వచ్చే సంవత్సరం తో నా చదువు కొనసాగింది. మీరు ఆసుమతిపై సోమ్యని నేను పెళ్ళి చేసుకుంటాను మనసుకుంటున్నాను.”
 సోమ్య తండ్రి ఒక్క విషయం ఉక్కిరి బిక్కిరి అయ్యాడు. అర్థం కానట్లు నా పక్క చూశాడు. రేణుకా పుట్టి పసిటి దూరంగా పోతే, “కూర్చోండి. సోమ్య గురించి అంతా తెలిసే వచ్చావా! సోమ్యకి నేను ఏ ఇచ్చింది పేదరికం, బాబూ. అంతకంటే దాని పుష్కల కోసం ఒక్కటి చేయలేకపోయాను. ‘చదువుకుంటాను, నాన్నా’ అని దిద్ద వోరు తెలివి అడిగినా చూస్తుంటే దాన్ని ఈ వాకిరికి కట్టే కాదు. అల్లి లేని దురదృష్టవంతులకి నవతల్లిని అంటున్న దాని బతుకు మరంత బండలు చేశాను. మొదలైన దాని పుష్కల అరుకుతుంటే భయమే కలుగుతుంది. ఇప్పుడు నా అల్లి చేసుకున్న పుణ్యం ఫలించింది. మీ లాంటి దేవుడు తనంతలు తాను చేసుకుంటామని వచ్చారు. ఇక నా సోమ్య గురించి నా అంతయం లేదు, బాబూ. నిశ్చింతగా చచ్చి పోగలను. నిజంగానే అంటున్నారా? మళ్ళీ ఇంకోసారి చెప్పండి” అన్నాడు. ఆ ముసలాయన కళ్ళు మాటి మాటికి నీళ్ళతో నిండుతున్నాయి.
 “ఇదిగో, ఒకసారి ఇంకా రండి” అంటూ రోసలినుంది ఒక స్త్రీ కంటం నీలిచింది. కర్కశత్యాన్ని బట్టి సోమ్య పిల్లి కాబోలు అనుకున్నాను.
 పై న కందువారో కళ్ళు తుడుచుకుంటూ రోసలికే వెళ్ళాడు సోమ్య తండ్రి.
 వదిలి నిమిషం ఇద్దరూ ఏదో వాదించుతుంటున్నట్లుగా అప్పట్లో మాటలు వినిపించాయి.
 “నిల్లేదు. అలా మీరు చేస్తే ఈ ఇంటికి విద్యం టింబి, అందులో అందరం కలిపి చస్తాం. అన్నా

వెళ్ళా వెళ్ళాడు, అదికా తనా విన్నది అన్నట్లు మీరు మమ్మల్ని పోషించేది ఎలాగూ లేదు. అది సంపాదించి పోస్తూంటే అలా కాపి గుణి నీళ్ళు తాగుతున్నాం. ఇప్పు డిక దాని పెళ్ళి చేసి పంపిస్తే నేను, నా పిల్లలు ఏమివ్వాలి?” అమె గొంతు ప్రతి పెద్దదైంది.
 “దాని బతుకు పాడు చేయద్దే, బాబూ. ఇక నేను తాగవే. కేతం మొత్తం తెచ్చి నీ చేతుల్లో పోజిస్తాను.”
 “అ...తాగుమోతువాడి మాటలు వమ్మివట్టే! మ్మి వందలసార్లు చెప్పలే ఈ మాట?” తనదేం పోరేస్తూంది.
 “బంగారంలాంటి వంబంభమే. మనం వెళ్ళు బస్సులెత్తివా అలాంటి సంబంధం తీసుకురాగలమా? అదీ నీ కూతురు రమకావే.”
 “మమ్మల్ని పోవయ్యా ముందర రోసలికే. ఆ సంగతేదో నేను చెబుతాను” అంటూ ధన ధన వచ్చుచుంటూ వాకిల్లోకి వచ్చింది.
 “ఏం బాబూ, మేమైతే పోయినా బతుకు తున్నామూ వచ్చావో? నీ మాటలు, మాటలు చూపి మేము ఏవెంట వడతామనుకున్నావా! ఇలా పెళ్ళి చేరు చెప్పి దాన్ని తీసుకెళ్ళి నీ లాక్సింకో అమ్మ తానికా? వెళ్ళు, వెళ్ళు. నీ ముష్టి వంబంధం మా కళ్ళల్లో చూరే.”
 అంతవరకు నా జీవితంలో న వచ్చేవరూ అలా వరుషంగా తిట్టి ఎరగడు. మొదటిసారి అలాంటి అవకాశం వచ్చేదే త మాట్లు తినటంవల్ల నేమో చేష్టలు చేసి నిండుచుండేపోయాను.
 “సోమ్య! మోహన్ బాబూ! మీరు ఇక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోండి. మంచి మనుషులు అండే చూడ కా దివీ.”
 సోమ్య మడిగలితా వచ్చుచు తప్పిందో గమనించలేదు.
 “సోమ్య!” అన్నానూ, ఏదో అమెతోన్నా వా వెళ్ళింది. కాని, ఆ అనుకాశం కూడా నా కిచ్చలేదు.

సోమ్య పిల్లి. తనకు రోసలికే సోమ్యని లాగుకోని తలుపు నేసుకొంది.
 * * *
 ఆ తరువాత మా అత్తయ్యావచ్చికి శ్రీకాకుళం ప్రావీన్స్ లో కావలించేత, సోమ్య గురించిన విషయాలేమీ నాకు తెలియలేదు. నాకు ఎమ్. డి. లో నీటి వచ్చాక నైజాగో వెళ్ళుతూ బ్రేక్ అప్ కర్చి నామంతుకొని రాజమండ్రిలో డిగాలు. సోమ్య వచ్చింది ఉన్న స్థలంలో ఎవరో అందమైన జాజా కట్టుకున్నారా. ఏదాని క్రితం సోమ్య తండ్రి యిపోయినట్లు, ఆ ఇట్లు అమ్మకొని అందరూ ఎక్కడికే వెళ్ళిపోయినట్లు మాత్రం తెప్పించి వచ్చుచున్నావన్నా. బరువెక్కిన గుండెతో తిరుగు ముఖం వచ్చాను.
 ఈనాటికే సోమ్య నా మనోమందిరంలో తిరు కప్పులు చించిస్తూ తిమ్మ నేసుకోవే ఉంది. అమె జ్ఞానకాలు మంచింధపు మహానక అంత పోయినా, మల్లెనూరంత మృదువుగా మనుషులు అనందంలో ముంచుతాయి. ఎప్పుడైతే సోమ్య జీవితంలో తారవడడే ‘నీకోసం ఇలాగే ఉన్నాను, సోమ్య!’ అని చెప్పిందిపిస్తుంది. సోమ్యలో నా వరికయం ఎంత స్వల్పం! అయినా, అది మళ్ళీ పరిత గాథమైవ ప్రేమ!
 నేనెంట్లో ఒక్కొక్కరే మున్నాను. అక్క మమ్మం గా అందరికీ మందులు వ్రాసి ఇట్లున్నాను. ఇంతలో ఆ యువతి ఒక ముసలి ఆయనను తీసుకువచ్చి నా ముందు కూర్చోబెట్టి, అతని వక్కనే నిలబడింది. అన్నెను ఆపదమన్నకం చూశాను. పందేసాం లేదు. అనాటి లావణ్యం, శాంతి లోపించినా, సోమ్య! అమె కూడా నావంక చూడటానికి భయపడుతున్నట్లు తన బాబుకొడి, కంఠం చుట్టూ కప్పుకోసి, వక్కగా పోయి నిలబడింది. అతల్లి వరిక్షించి, మందులు వ్రాసి పంపాను. అతనిలో కూడా సోమ్య వెళ్ళిపోతూంది.
 “సోమ్య!” అన్నాను అడుక్కా.
 ఒక నేయ ప్రంగోడోరుని తలుపుకొని ఉంది. అనిపోయింది.
 “అందుకే తమ్ముకి ఈనాడు కనిపించావు. ఒక పిల్ల మాట కూడా మాట్లాడకుండానే వెళ్ళి పోతున్నావా, సోమ్య!”
 నాదని అనుకుకోలేక వెళ్ళి వెళ్ళి ఏడ్చింది అది.
 “మమ్మ కూడా మీ పిల్లలాగా వన్నక మోతగాడి వచ్చుకున్నావా? చెప్పు!”
 “లేదండీ. నేనే దురదృష్ట వంతులాలివి. అదృష్టం నమ్మి వరించి వచ్చినా కాలదమ్ముకున్నాను. ఇంక ఈ సోమ్యలో ఏమున్నాయి? ఇంకా జీవచ్ఛవం.”
 “అలా అయితే, సోమ్య. అదృష్టవశాత్తూ మళ్ళీ మరొక లునుకున్నాం, ను వెళ్ళుటకే నా దానివే!” అనేకంగా అన్నాను.
 తన అడ్డంగా వూపుతూ, “లేదు, లేదు. ఇప్పుడు వచ్చిన ఆయనే నా భర్త. మా పిల్లికి అయిదు వేళ్ళు కొనకొన్నావంటి నమ్మి” అంటూ మరొక క్షణం కూడా నిలవకుండా వెళ్ళిపోయింది. ★

బాధారహిత ప్రకృతిసిద్ధమైన ఆరోగ్యము మీదే!
స్థిల బాధలు ప్రత్యేకమైనవి

లోడ్ 75 వందశ్రురములకు పైగా సుఖజీవనమునకు లోడ్ టానిక్ మ వాడన స్థిలం పెంచుకో!

ఉచిత కైఫ్య పలహాకు
 ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన విలాసమునకు
 ఈ టానిక్ మ ఫ్రాన్సిలేసి మీ నామకే వంపండి

పేరు: _____
 విలాసము: _____
 PIN: _____

కేసరి కుటీరం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
 హైదరాబాద్, మద్రాసు-4

“సోమ్య! అమ్మను అడుక్కా.
 ఒక నేయ ప్రంగోడోరుని తలుపుకొని ఉంది. అనిపోయింది.
 “అందుకే తమ్ముకి ఈనాడు కనిపించావు. ఒక పిల్ల మాట కూడా మాట్లాడకుండానే వెళ్ళి పోతున్నావా, సోమ్య!”
 నాదని అనుకుకోలేక వెళ్ళి వెళ్ళి ఏడ్చింది అది.
 “మమ్మ కూడా మీ పిల్లలాగా వన్నక మోతగాడి వచ్చుకున్నావా? చెప్పు!”
 “లేదండీ. నేనే దురదృష్ట వంతులాలివి. అదృష్టం నమ్మి వరించి వచ్చినా కాలదమ్ముకున్నాను. ఇంక ఈ సోమ్యలో ఏమున్నాయి? ఇంకా జీవచ్ఛవం.”
 “అలా అయితే, సోమ్య. అదృష్టవశాత్తూ మళ్ళీ మరొక లునుకున్నాం, ను వెళ్ళుటకే నా దానివే!” అనేకంగా అన్నాను.
 తన అడ్డంగా వూపుతూ, “లేదు, లేదు. ఇప్పుడు వచ్చిన ఆయనే నా భర్త. మా పిల్లికి అయిదు వేళ్ళు కొనకొన్నావంటి నమ్మి” అంటూ మరొక క్షణం కూడా నిలవకుండా వెళ్ళిపోయింది. ★